

Wojciech Siciński, Jacek Moszczyński

Zadowice, gm. Godziesze, woj. kaliskie, St. 1a, AZP 68-39/73

Informator Archeologiczny : badania 24, 68-69

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marciniak (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Słupsku. Drugi sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich

Stanowisko jest zlokalizowane w południowej części wsi Warszkowo, ok. 500 m na wschód od drogi Warszkowo — Warszkowo Kolonia oraz ok. 200 m na południowo-wschód od wybieżyska piasku. Pod względem geomorfologicznym jest to wysoki brzeg doliny rzeki Wleprzy.

Celem badań było sprecyzowanie chronologii użytkowania osady, określenia jej zasięgu, głównie w części wschodniej a także określenie jej miejsca w strukturze osadniczej z okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich.

Zbadano obszar o powierzchni 350 m² i zarejestrowano 144 obiekty. W większości są to koliste i owalne jamy posłupowe a także piec oraz 2 groby szkieletowe prawdopodobnie wczesnośredniowieczne i jamy o nieokreślonej funkcji. Układ części jam posłupowych pozwala przypuszczać, że odkryty został zarys prostokątnego budynku mieszkalnego.

Na osadzie występowały także pojedyncze fragmenty ceramiki neolitycznej i wczesnośredniowiecznej oraz fragment warstwy kulturowej z kultury lużyckiej lub pomorskiej wraz z materiałem ceramicznym. Stanowisko jest bardzo silnie niszczone przez intensywną orkę.

Materiały znajdują się czasowo w IP UAM.

Badania będą kontynuowane.

Warszkowo, gm. Sławno woj. słupskie St. 30 patrz okres lateński

Wilkowice, woj. sieradzkie St. 1 patrz okres halszacki

Witeradów, gm. Olkusz woj. katowickie St. nr 7 AZP 98-53/11

Wojewódzki Konserwator Zabytków Archeologicznych w Katowicach

Badania prowadzili: mgr J. Pierzak mgr D. Rozmus. Pierwszy sezon badań. Finansowane ze środków WKZA w Katowicach. Osada z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położone jest na stoku jednego ze wzgórz, okalających dolinę, w której zlokalizowana jest miejscowość Witeradów. W marcu 1990 r. przeprowadzono w wyżej wymienionej miejscowości badania ratownicze-sondażowe na osadzie z okresu wpływów rzymskich. Stanowisko zostało odkryte podczas badań AZP przez mgr E. Zaitza. Przebadano łącznie obszar 53 m². Pod warstwą orną o miąższości ok. 25 cm stwierdzono występowanie warstwy kulturowej grubości ok. 20 cm. Podścielały ją warstwy margla wapiennego oraz piasku calcowego. Eksploatacja warstwy kulturowej ujawniła istnienie co najmniej dwóch dużych obiektów mieszkalnych. Oba obiekty posiadają kontynuacje w nieprzebadanych w chwili obecnej partiach stanowiska. Podczas badań uzyskano obfity materiał ceramiczny, którego chronologię wstępnie można ustalić na okres późnorzymski, począwszy od fazy C-2. Odnaleziono również dwa paciorki, szklany i bursztynowy. Silna erozja naturalna oraz działalność związana z orką, spowodowały znaczne zniszczenie partii osady leżących w pobliżu kulminacji wzgórza. O dużym zasięgu stanowiska świadczą materiał ceramiczny zebrany z powierzchni.

Badania będą kontynuowane.

Zadowice, gm. Godziesze woj. kaliskie St. 1a AZP 68-39/73

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Wojciech Siciński przy współudziale mgr Jacka Moszczyńskiego. Finansował WKZ w Kaliszu. Trzeci sezon badań. Osada kultury przeworskiej z okresu rzymskiego oraz ślady osadnictwa kultury pomorskiej.

Prace koncentrowały się w części południowej i południowo-zachodniej stanowiska. Przebadano obszar o powierzchni 555 m². Odkryto łącznie 17 obiektów kultury przeworskiej, w tym: 5 chat, 4 jamy, 6 palenisk, 1 obiekt produkcyjny związany z obróbką żelaza oraz 1 dymarkę.

Chaty, o konstrukcji słupowej, zorientowane były na osi E-W i NE-SW. Ich wielkość wahała się od 490 x 260 cm do 650 x 460 cm, przy głębokości od 30 do 60 cm. W ich wypełnisku stwierdzono dużą ilość fragmentów ceramiki, polepy i żuźla żelaznego oraz nieliczne fragmenty kości zwierzęcych. W czterech chatkach odkryto przeszliki gliniane.

Na szczególną uwagę zasługuje obiekt produkcyjny związany z obróbką żelaza. Składał się on z 9 części, z których 7 wypełnionych było dużą ilością drobnych fragmentów żuźla żelaznego, natomiast pozostałe brunatną ziemią z zawartością polepy.

Luźno znaleziono krzesiwo żelazne oraz żelazne okucie końca pasa.

Materiał zabytkowy pozwala datować odkryte obiekty na czas pomiędzy fazą B_{2b} a początkiem fazy C_{1a} okresu rzymskiego.

Ślady osadnictwa kultury pomorskiej reprezentuje grób symboliczny, składający się z naczynia glinianego przykrytego misą. Kości przepalonych nie stwierdzono.

Materiały z badań znajdują się w MAiE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Zydzrojewy Piecęk, gm. Piec-
ki woj. olsztyńskie St. VII
AZP 26-68(?)/—

Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Izabella Mellin przy współudziale mgr. M. Wyczółkowskiego (Muzeum Okręgowe w Ciechanowie). Finansowane przez BBiDZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań. Sezonowa osada wysypowa z późnego okresu rzymskiego, ślady osadnictwa z epoki neolitu, z wczesnej epoki żelaza, okresu wczesnego i późnego średniowiecza.

Stanowisko odkryte latem 1989 r., położone jest na małej, bezimiennej wyspie Jeziora Zydrój Wielki, ok. 800 m na południe od północnego brzegu jeziora. Ze względu na częste zmiany poziomu wód (wahania dochodzą do 2 m) wyspa bywa okresowo zalewana, bądź powierzchnia jej znacznie powiększa się. Wypiętrzenie wyspy przy letnim poziomie wód wyniosło 110 cm nad poziom lustra wody, a wymiary 10 m x 30 m.

Badania na wyspie poprzedzone zostały krótkim rekonesansem płetwonurków z UMK w Toruniu, który potwierdził pierwotny zarys wyspy, obecnie częściowo zatopionej.

Dwa wykopy założono w środkowej części wyspy, w miejscu jej największego wypiętrzenia. Przebadano 25 m² powierzchni. Stwierdzono załęganie warstwy kulturowej o miąższości około 40 cm. Materiał występujący w warstwie jest mocno zróżnicowany, są to: pojedyncze fragmenty ceramiki neolitycznej, wczesnożelaznej, z okresu wpływów rzymskich oraz wczesnośredniowiecznej. Ponadto fragment naczynia późnośredniowiecznego oraz ulamki ceramiki nowożytniej. Licznie występowały także duże fragmenty kości zwierzęcych.

Zarejestrowano 4 jamy osadnicze, 3 zaciemnienia oraz 1 ślad po słupie. Tylko jama nr 1 posiadała wyraźny zarys (średnica 80 cm, miąższość 90 cm) oraz zawierała zabytki datowane na podstawie ceramiki na późny okres rzymski. W jamie tej znaleziono nożyk żelazny, liczne duże fragmenty kości zwierzęcych, sporadycznie szczątki rybie, grudki polepy i węgielki drzewne. Bardzo dużo materiału głównie ceramicznego, kości zwierzęce oraz dwa fragmenty żelazne wydobyto z brzegu jeziora, który jest systematycznie wymywany, oraz z zatopionej części wyspy.

Na podstawie dotychczasowych wyników badań można stwierdzić, że wyspa była użytkowana sezonowo od epoki neolitu po okres nowożytny (XVIII-XIX) z największym nasileniem osadnictwa w późnym okresie wpływów rzymskich.

Materiały z badań oraz dokumentacja znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Planowana jest kontynuacja badań.

Żagań, woj. zielonogórskie St. 39 patrz okres halsztacki